

Література

1. Барановський О.І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) / О.І. Барановський. – К.: Київ. Нац. Торг.-екон.ун-т, 2004. – 759 с.
2. Отенко І. П. Економічна безпека підприємства : навчальний посібник / укл. І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012.

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ МЕХАНІЗМОМ В КОНТЕКСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА ПЛОДОВО-ЯГІДНОЇ ПРОДУКЦІЇ

*О.О. Одношевна, к.е.н., доцент
Дніпровський державний аграрно-економічний університет*

Налагодження процесу управління економічним механізмом в контексті виробництва плодово-ягідної продукції є одним із важливих завдань розвитку економічної безпеки аграрного сектору економіки України. У період ринкової трансформації економічних відносин у сільському господарстві розв'язанню цієї проблеми не приділялося належної уваги. Зростання цін на ресурси, що споживаються у виробництві, не супроводжувалося відповідною зміною цін на плоди та ягоди, що зумовило зниження прибутковості їх виробництва. Тому подальший розвиток механізму виробництва плодово-ягідної продукції потребує здійснення комплексу заходів щодо підвищення його ефективності в розрізі економічної безпеки як окремо взятого підприємства, так і сільського господарства в цілому.

У процесі аграрної реформи держава і товаровиробники здійснили ряд заходів щодо стабілізації процесу управління механізмом виробництва плодово-ягідної продукції та підвищення його ефективності. Однак ряд питань, пов'язаних з розв'язанням цієї проблеми, нині не вирішено, зокрема не повністю врегульовані відносини власності на землю та майно, відсутнє ефективне управління виробництвом, недостатньо використовуються зональні переваги розміщення виробництва, не впроваджуються прогресивні технології виробництва і системи ефективного збуту плодово-ягідної продукції, а її якість не завжди відповідає вимогам ринку.

Ефективне управління механізмом виробництва плодово-ягідної продукції доцільно здійснювати з урахуванням принципу розміщення асортиментного складу з огляду на зональні ринкові умови. Зокрема, даний принцип включає наступні позиції:

- розміщення виробництва плодової та ягідної продукції з урахуванням природно-кліматичних умов, виробничого потенціалу й цільового призначення регіону;
- встановлення оптимального співвідношення між породами та сортами залежно від строків дозрівання і з урахуванням споживчого попиту та наявного на ринку асортименту продукції;

- стабільне забезпечення окремо взятого регіону плодовою продукцією протягом року на основі збалансованого постачання свіжої й переробленої продукції;

- обмеженість асортиментного ряду плодової продукції до 3-5 сортів у сільськогосподарських підприємствах різних форм власності з урахуванням вимог ринку.

З огляду на деталізацію принципу зонального виробництва плодово-ягідної продукції в контексті управління механізмом економічної безпеки її виробництва, пропонуємо наступні напрями удосконалення даної сфери. Зокрема, доцільно обґрунтувати напрями реалізації плодово-ягідної продукції через електронну мережу та нормативні витрати на створення електронних магазинів, що реалізують продукцію, тобто розширити канали збуту готової продукції.

Для якісного управління механізмом виробництва продукції садівництва слід додатково обґрунтувати методичні підходи щодо зональної спеціалізації й прогнозних показників виробництва плодів і ягід шляхом урахування регіональних природно-економічних особливостей виробництва кожного виду плодово-ягідної продукції, щомісячної потреби населення регіону та її забезпечення, а також напрямів розвитку внутрішніх і зовнішніх ринків збуту.

В контексті підвищення рівня економічної безпеки функціонування даної галузі слід запровадити модель оцінки якості плодово-ягідної продукції на стадіях виробництва, зберігання, переробки, транспортування та реалізації на основі технологічних вимог щодо її якості з урахуванням споживчого попиту. Також слід удосконалити методичку оцінки ефективності виробництва плодово-ягідної продукції на основі норми прибутку з урахуванням вартості основних і оборотних засобів, які прямо або опосередковано використовуються у плодово-ягідному виробництві, включаючи вартість землі під плодово-ягідними насадженнями.

Управління механізмом виробництва плодово-ягідної продукції має включати налагоджений порядок надання земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) з урахуванням вартості земельних масивів під плодово-ягідними насадженнями залежно від їх віку, породи та сорту. Даний механізм також має включати комплексну економічну оцінку прогресивних технологій виробництва плодово-ягідної продукції, яка включає такі складові, як застосування добрив, система захисту рослин, механізація виробничих процесів, з урахуванням витрат та цін на продукцію, що забезпечують розширене відтворення виробництва в галузі.

Вважаємо що перелічені напрями удосконалення управління економічним механізмом виробництва плодово-ягідної продукції в контексті підвищення рівня економічної безпеки даної галузі дозволять оптимізувати виробничий процес в цілому та підвищити рівень економічного розвитку садівничої ланки на загальнодержавному рівні.